

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2017. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 8. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**U PRVIH OSAM ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** ☐ 1. Koji od navedenih elemenata karte pripadaju u društveno-geografske elemente karte?
a) reljef b) prometnice c) koordinatna mreža d) okvir karte e) granice
- 2** ☐ 2. Koja je područja Hrvatska izgubila nakon Drugog svjetskog rata političkim dogovorima?
a) istočni dio Like b) istočni dio Srijema c) sjeverni dio Međimurja
d) južni dio Baranje e) Boku kotorsku
- 2** ☐ 3. Koji su od navedenih speleoloških objekata smješteni na Velebitu?
a) jama Amfora b) Slovačka jama c) špilja Lokvarka
d) jamski sustav Kita Gaćešina - Draženova puhaljka e) Baraćeve špilje
- 2** ☐ 4. Koje od navedenih županija na svom teritoriju imaju zastupljen samo jedan tip klime?
a) Istarska b) Dubrovačko-neretvanska c) Šibensko-kninska
d) Virovitičko-podravska e) Brodsko-posavska
- 2** ☐ 5. Koje su od navedenih vrsta drveća karakteristične za poloje neposredno uz rijeku Savu?
a) jela b) kesten c) topola d) jasen e) bukva
- 2** ☐ 6. Koje su od navedenih tvrdnji o Dunavu točne?
a) Dunav u Hrvatskoj teče teritorijem dviju županija.
b) Najveći desni pritok Dunava u Hrvatskoj je rijeka Vuka.
c) Dunav se u Hrvatskoj hidroenergetski iskorištava.
d) Ako promatramo samo duljinu toka rijeka u Hrvatskoj, Dunav je na četvrtom mjestu.
e) Dunav u Hrvatskoj ima kišno-snežni protočni režim.
- 2** ☐ 7. Koje od navedenih struktura stanovništva čine biološku strukturu stanovništva?
a) vjerska b) spolna c) gospodarska d) nacionalna e) dobna
- 2** ☐ 8. Koji su od navedenih morskih zaljeva danas značajni po marikulturi?
a) Šibenski b) Kaštelanski c) Plominski d) Limski e) Bakarski

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR.
ZAKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

- 1** ☐ 9. Koji je od navedenih poprečni prometni pravac?
a) slavonsko-bosansko-neretvanski b) jadransko-jonski c) podravski d) posavski
- 1** ☐ 10. U kojem je sjevernoameričkom gradu sjedište Hrvatske bratske zajednice, najstarijeg i najvećeg hrvatskog iseljeničkog društva?
a) Chicago b) Pittsburgh c) Philadelphia d) Baltimore
- 1** ☐ 11. U koju je međunarodnu organizaciju Republika Hrvatska primljena u travnju 2009. godine?
a) MMF b) OESS c) WTO d) NATO

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2 12. Navedene opise jezera poveži s njihovim imenima.

A) *Površinom najveće umjetno jezero Panonsko-peripanonske Hrvatske*

B) *Površinom najveće prirodno jezero Panonsko-peripanonske Hrvatske*

_____ Dubravsko _____ Jarun _____ Kopačevsko _____ Ormoško _____ Varaždinsko

2 13. Navedene hrvatske gradove poveži sa županijama u kojima se nalaze.

A) *Kutina*

B) *Lipik*

_____ Zagrebačka _____ Brodsko-posavska _____ Karlovačka

_____ Požeško-slavonska _____ Sisačko-moslavačka

2 14. Navedena brodogradilišta poveži s imenima gradova u kojima se nalaze.

A) *brodogradilište „3. maj“*

B) *brodogradilište „Uljanik“*

_____ Šibenik _____ Zadar _____ Split _____ Rijeka _____ Pula

U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA TRI SU NETOČNA POJMA. PRONAĐI U TEKSTU NETOČNE POJMOVE, PREPIŠI IH U PRVI STUPAC TABLICE, A U ISTI RED U DRUGI STUPAC UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3 15. Pažljivo pročitaj tekst o rijeci Uni i riješi zadatak kao što je napisano u naputku.

Una je rijeka crnomorskog slijeva. Dijelom toka prolazi granica između Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Gornji tok rijeke Une u Bosni i Hercegovini je 2008. godine zaštićen kao nacionalni park, a kao turistička atrakcija izdvaja se Štrbački buk. Najveća naselja smještena na rijeci Uni koja su ujedno i granični prijelazi između Hrvatske i Bosne i Hercegovine su Dvor, Hrvatska Kostajnica i Hrvatska Dubica. Rijeka Una je lijevi pritok rijeke Kupe u koju se ulijeva kod naselja Čigoč.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

3 16. Pažljivo prouči kartu dijela Primorske Hrvatske te riješi zadatak kao što je napisano u naputku.

TUMAČ ZNAKOVA

speleološki objekti označeni brojevima:

- 1 Mramornica
- 2 Baredine
- 3 Feštinsko kraljevstvo

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI STUPCE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN POJAM U SREDNJEM I DESNOM STUPCU NE MOGU SE POVEZATI.

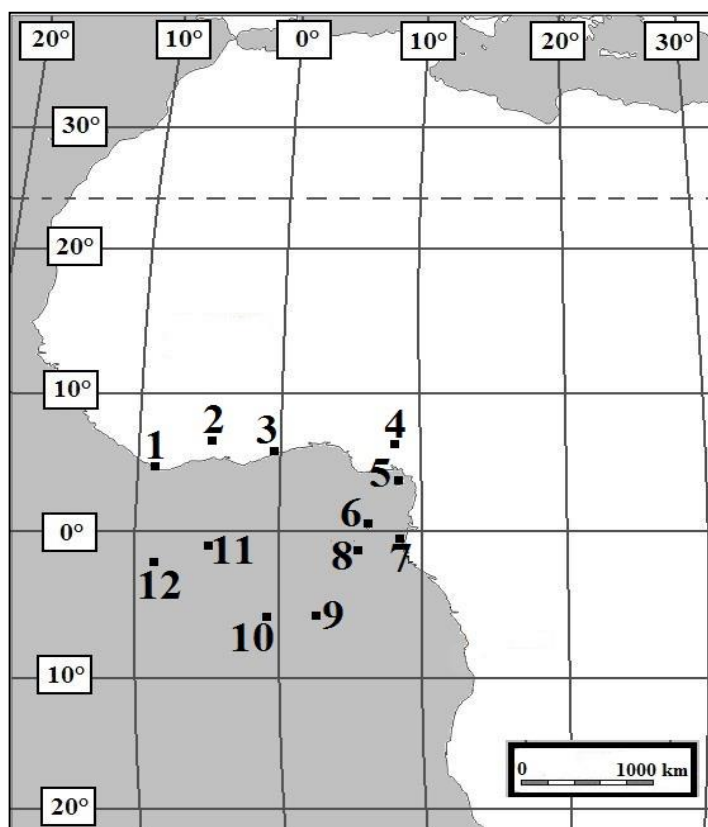
- 3** **17.** Poveži ime močvarnog područja s regijom u kojoj se nalazi i gospodarskom značajkom tog prostora.
_____ Jelas polje	A - Posavina	1 - ornitološki rezervat osnovan 1980. godine
_____ Crna mlaka	B - Baranja	2 - ribnjak Končanica
_____ Kopački rit	C - Kordun	3 - ribnjaci Jasinje
	D - Pokuplje	4 - park prirode osnovan 1976. godine

- 3** **18.** Poveži ime otoka s imenom naselja koje se na njemu nalazi i imenom županije u kojoj se nalazi.
_____ Pašman	A - Blato	1 - Dubrovačko-neretvanska županija
_____ Hvar	B - Postira	2 - Zadarska županija
_____ Korčula	C - Jelsa	3 - Šibensko-kninska županija
	D - Tkon	4 - Splitsko-dalmatinska županija

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA AFRIKE.

- 2** **19.** Na crte ispred navedenih geografskih koordinata upiši broj kojim je ta lokacija označena na priloženoj karti.
- _____ : 2° južne geografske širine i 6° istočne geografske dužine
 - _____ : 7° sjeverne geografske širine i 5° zapadne geografske dužine

- 2** **20.** Ime županije u kojoj je smještena najistočnija točka Hrvatske je _____
- _____ županija, a geografska koordinata ucrtanog podnevnika na priloženoj karti koji je najbliži najistočnijoj točki Hrvatske je _____ ° _____ geografske _____.

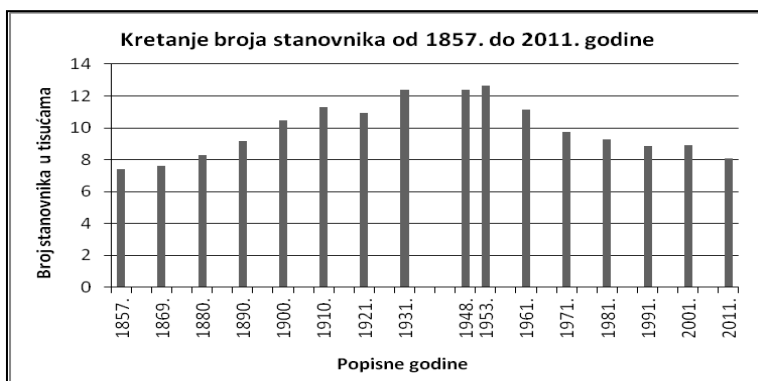
**SLJEDEĆA TRI
ZADATKA RIJEŠI UZ
POMOĆ PRILOŽENE
TABLICE I
PRILOŽENOG
DIJAGRAMA.**

prostor za računanje

Tab. 1. Broj stanovnika upravnih gradova Bjelovarsko-bilogorske županije u razdoblju od 1857. do 2011. godine

godina popisa stanovništva	Bjelovar	Čazma	Daruvar	Garešnica	Grubišno Polje
1857.	10 128	7 412	2 270	7 629	6 930
1869.	11 763	7 637	3 467	7 918	8 119
1880.	12 942	8 310	4 017	8 513	9 069
1890.	16 123	9 196	5 031	11 632	12 664
1900.	19 652	10 459	5 881	13 371	14 785
1910.	21 974	11 286	7 215	14 189	15 809
1921.	22 990	10 925	7 056	14 546	15 532
1931.	24 134	12 381	8 078	15 462	16 101
1948.	26 981	12 365	9 553	15 048	13 037
1953.	27 645	12 636	10 002	15 154	13 792
1961.	29 907	11 160	11 228	14 281	13 370
1971.	35 578	9 745	12 355	12 503	11 772
1981.	39 893	9 284	13 546	12 336	10 506
1991.	42 066	8 862	14 210	12 186	9 716
2001.	41 869	8 895	13 243	11 630	7 523
2011.	40 276	8 077	11 633	10 472	6 478

Izvor: <http://www.dzs.hr>

1. 21. Usporedi podatke u Tablici 1. i priloženi stupčasti dijagram koji prikazuje kretanje broja stanovnika jednog od upravnih gradova Bjelovarsko-bilogorske županije.

Ime upravnog grada Bjelovarsko-bilogorske županije čije je kretanje broja stanovnika prikazano ovim dijagramom je _____.

2. 22. Ime upravnog grada Bjelovarsko-bilogorske županije koji je zabilježio najveću depopulaciju u razdoblju od 1948. do 2011. godine je _____, a ime upravnog grada Bjelovarsko-bilogorske županije koji je zabilježio najveći relativni porast broja stanovnika u razdoblju od 1857. do 2011. godine je _____.

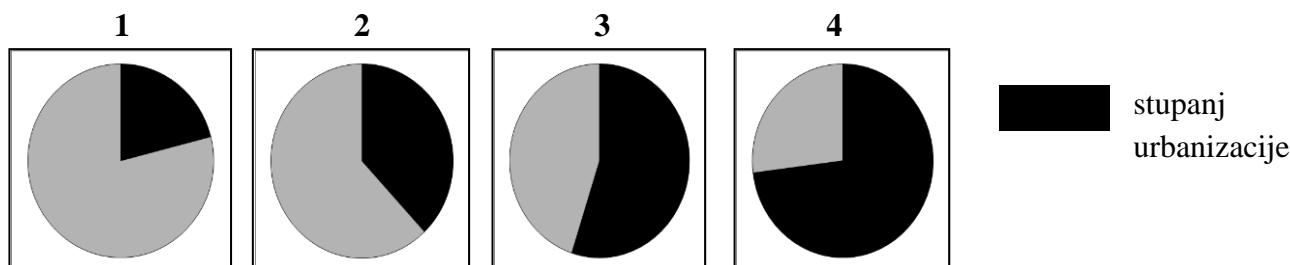
1. 23. Ime grada Bjelovarsko-bilogorske županije koji nikad nije bio na prvom ili drugom mjestu po broju stanovnika u razdoblju od 1857. do 2011. godine je _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE I PRILOŽENIH DIJAGRAMA.

Tab. 2. Broj stanovnika gradskih naselja Bjelovarsko-bilogorske županije 2011. godine

Broj stanovnika Bjelovarsko-bilogorske županije 2011. godine: 119 764						prostor za računanje
gradsko naselje	Bjelovar	Čazma	Daruvar	Garešnica	Grubišno Polje	
2011.	27 024	2 801	8 567	3 874	2 917	

1. 24. Dijagram koji prikazuje stupanj urbanizacije Bjelovarsko-bilogorske županije 2011. godine označen je brojem ____.

U SLJEDEĆEM ZADATKU DOPUNI REČENICU.

- 3** **25.** Imena triju država smještenih na južnoj polutci Zemlje u kojima danas živi najviše iseljenih Hrvata i njihovih potomaka su _____, _____ i _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE GORSKE HRVATSKE I DIJELA PRIMORSKE HRVATSKE.

- 2** **26.** Na crte iza brojeva upiši imena otoka označenih na priloženoj karti brojevima 1 i 2.
- 1 _____
- 2 _____

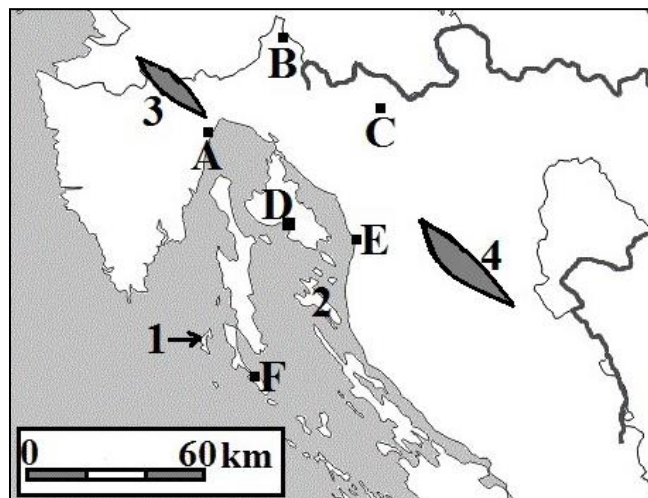
- 2** **27.** Na crte iza brojeva upiši imena planina označenih na priloženoj karti tamnim površinama i brojevima 3 i 4.

3 _____ 4 _____

- 2** **28.** Crnim kvadratićima i slovima označeni su gradovi.

Ime jedinog grada među označenima koji se **ne nalazi** u Primorsko-goranskoj županiji je _____ i označen je slovom _____.

Ime grada među označenima kod kojeg se nalazi meteorološka postaja Parg je _____ i označen je slovom _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE DIJELA PRIMORSKE HRVATSKE.

- 2** **29.** Na crte iza brojeva upiši imena otoka označenih na priloženoj karti brojevima 1 i 2.

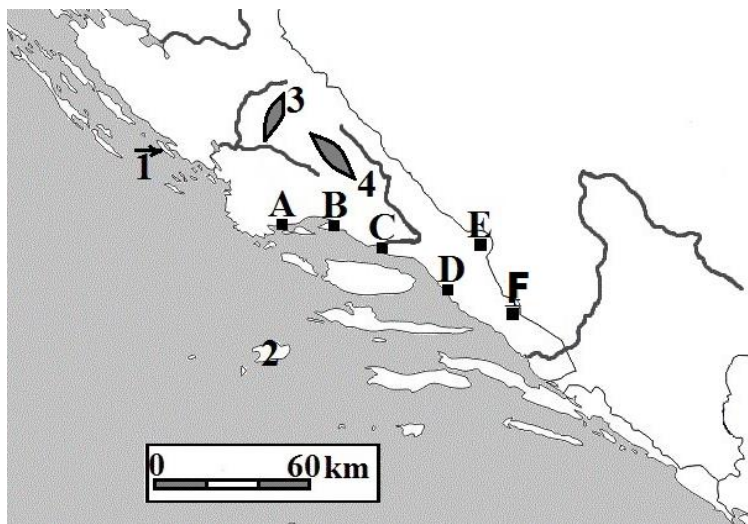
1 _____

2 _____

- 2** **30.** Na crte iza brojeva upiši imena planina označenih na priloženoj karti tamnim površinama i brojevima 3 i 4.

3 _____

4 _____

- 2** **31.** Crnim kvadratićima i slovima označeni su neki od gradova Splitsko-dalmatinske županije.

Ime grada u kojem se smjestila Dioklecijanova palača, kulturno-povijesni spomenik s UNESCO-ovog popisa svjetske kulturne baštine, je _____ i označen je slovom _____.

Ime grada smještenog u istoimenom krškom polju poznatom po uzgoju jagoda je _____ i označen je slovom _____.

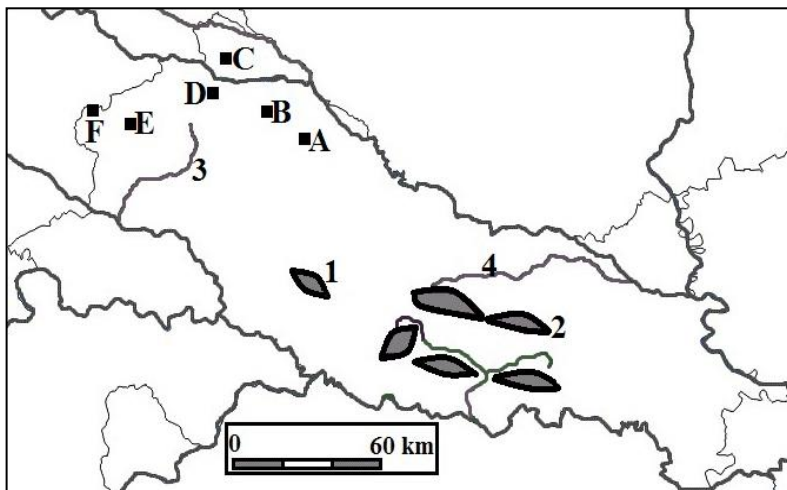
**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE
KARTE PANONSKE HRVATSKE.**

2

32. Na crte iza brojeva upiši imena gora označenih na priloženoj karti tamnim površinama i brojevima 1 i 2.

1 _____

2 _____

2

33. Na crte iza brojeva upiši imena rijeka označenih na priloženoj karti brojevima 3 i 4.

3 _____

4 _____

2

34. Crnim kvadratićima i slovima označeni su gradovi smješteni na sjeveru Hrvatske.

Ime najmnogoljudnijeg grada među njima je _____ i označen je slovom _____.

Ime grada u kojem se nalazi Hušnjakovo brdo, nalazište neandertalskog čovjeka iz starijeg kamenog doba, je _____ i označen je slovom _____.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA ZAGREBA I
FOTOGRAFIJE ISTOČNOG DIJELA JEZERA BUNDEK.**

3

35. Promotri priloženu kartu i fotografiju te odgovori na pitanja.

a) Naziv za linijski kartografski znak označen slovom **A** i strelicama na priloženoj karti je

_____.

b) Naziv sektora djelatnosti u koji ubrajamo djelatnost koju obavljaju ljudi u objektu označenom kartografskim znakom i kraticom **ht.** na priloženoj karti je

sektor djelatnosti.

c) Naziv strane svijeta s koje je snimljena priložena fotografija jezera Bundek je

_____.

